

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
BÖLÜMÜ

BİTİRME TEZİ
KONU:RAİK'İN ANNESİ
MİLLİ ROMAN

DERSİN HOCASI
YRD.DOÇ.ALİ EFDAL ÖZKUL

HAZIRLAYAN
LEYLA BATUR
20021570

4/B

LEFKOŞA 2006

63 06 61 61 40

ÖNSÖZ

Sevgili okuyucular ben bu eserin ilk on dört sayfasının çevirisini yaptım. Bu eser Halide Edip Adıvar'ın matematik hocası olan Salih Zeki ile evli olduğu zamanlarda Halide Salih imzasıyla yazmıştır. 1909 yılında yazılmış bir eser. Milli bir roman. Yazarın eserlerinde asıl amacı kadın kahramanlarının kişiliklerini erkeklerin gözüyle değerlendirmek olduğu için, romanlarının anlatıcısı olarak bu kadınlara aşık erkekleri seçer ve firtinalı bir aşk öyküsünü onların anı defterlerinden ya da mektuplarından anlatır. Erkek (bazen kadın da) evli olduğu için, kaçınılması olanaksız bir iç çatışma, romanların moral sonunu oluşturur ve roman ya kadının ya da erkeğin ölümüyle biter. Adıvar'ın biraz kendi olduğu iddia edilen bu kadın kahramanlarını, yazarın o dönemde ideal saydığı Türk kadınını temsil ederler. Seviye Talipler, Handanlar, Kamuranlar her şeyden öncü güçlü kişiliği olan, haklarını savunan, Batı terbiyesi almış, ama Batılılaşmayı giyim kuşamda aramayan, resim ya da müzik gibi bir sanat alanında yetenek sahibi, yabancı dil bilir, kültürlü ve çekici kadınlardır.

Eserde batılılaşmanın bazı çevreler tarafından yanlış anlaşıldığından bahsedilmektedir. Mesela; eser içinde geçen "anne" kelimesi yerine "mama" kelimesinin kullanılması, bonjur diye selamlamaları, genç kızların okumayı daha öğrenmeye başlamadan Rumca şarkılar söylemeleri, hazır esvap mağazalarının açılması, fotoğrafların çıkması, Beyoğlu'nda Fransızca pazarlık etmeleri, yavaş yavaş milli değerlerin kaybedilmesi gibi meseleler ele alınmıştır.

Yazar o dönemin önemli konularından biri olan bu sosyal meseleyi güzel bir üslupla ele almıştır.

RAİK'İN ANNESİ

MİLLİ ROMAN

Ne güzel bir sonbahar oluyordu. Her giden evvel kalkıyor, beyaz bir duman gibi odama yavaş yavaş istila eden o ilk ziyânın boğazın şahikasından kayarak ağaçları der ağuşunu temaşa ediyor, uyanıpda henüz kımıldanmayan alemi dinliyordum. Biliyordum, ufak bir yaprak titreyecek karşıki kumlar pembeleşecek, uzak bir kürek sesi, hafiften bir dalga şıörtüsü, sonra sabah.... Bir temas gibi, bir nefes gibi denizlere, bulutlara, havaya dağılacak, birdenbire her şey uyanacak. Yalnız ağaçlar uyuyacaklar! Çocukluğunmdan beri ağaçların gece uyanıp, gündüz uyuduklarına katıldım. Bu sene ağaçlar arasında bu zannım teyid etti. Gece nasıl ziruh insanlara benzerler, semanın berraklısına doğru yükselen bu siyah zirveler sanki yıldızlar ile konuşurlar. Sükunetlerinde bile bir uyanıklık vardır. Aralarından geçerken daima arkanızdan birisi geldiğini, yahut görmediğiniz bir insan yakınığını hissedersiniz. Teraneleri bile tabiatın cansız bir parçasının sesine benzemez. Uzaktan bir fısıltı, çamlara yayıldıkaça umumi bir inilti, sonra hepsi birden müthiş bir gürültü ile harekete başlarlar. Ne hareket: Binlerce siyah kadid kollar uzanır, çekilir, garip bir tehdid ile birbirine sarılır, ince karanlık zirveler gökden birdenbire çevrilirler, bu dehşetli harekete iştirak ederler. Gıcırtılar, savruntular, derin homurtular ile bir sürü mazlum, esrarengiz tuyufun hemen uçup bulutlara intihak edeceğî zannedilir. Ziya gümüşi bir duman gibi ağaçların tepesinde iken hala bir müphemiyet vardır. Yalnız sabah ışığı dalları ve karanlık köşeleri beyazlatırken ağaçtan başka bir şey olmadıklarını anlaysınız. Hele güneş ile beraber bütün bu siyah tuyufun ruhları çekilir, uyurlar.

(Hangi Palas)da yüksek küçük bir odam vardı. Sonbaharı burada geçirmeye karar vermiştim. Bu kararına birkaç sebep vardı. Evvela bundan daha sevimli, daha ruhuma yakın bir yer bulamamıştım, saniyen İstanbul'dan uzaktı. Evet, İstanbul'a oradaki ev kışa kadar, sobalar yanıpda bir bucak arayıncaya kadar inmeyecektim. Orada ne kadar büyük bir tehlike geçirmiştım. Az daha, evet az daha beni evlendireceklerdi. Bu, bir çocuk şakası gibi başlamıştı. Dayızadem küçük Mihri ile

her bayramda masanın üstündeki şekerleri süpüren, kağıtlarımı karıştıran o küçük komşu kızı, zannedersem ismi de Necibe olacak, daima (vapyon) yahut (karlaman)dan aldıkları en pahalı, fakat en şekil hazır esvaplarla, daima bol gelen yakasından bir kuş boyunu gibi dimdik görünen ince boyunu, uzun siyah örgüsü ile iki sene evvel odamdan hiç çıkmayan çocuk. Mihri nefesi kesilerek, yanakları kızararak Necibe'nin evden geldiği zaman kulağıma dayıcığım, Necibeyi alır mısın? diyordu. Bir gün beni evlendirmek için neden acele ettiğini sordum.

-Dayı, dedi, Necibe'nin görümcesi olacağım, bir de...

-Lakırdısını bitir.

-Kendi kısa, dar fistanına - içini çekerek- baktıktan sonra:

-Necibe'yi sen alırsın bana hep ipekli fistan giydirecek dedi.

-Demek Necibe sana öyle söyledi

-Ya, Dayıcığım.

-Bak sana söylüyorum, Mihri, Necibe'nin fistanları ne kadar çirkin ise ahlakıda o kadar çirkin. Birde seni evlenmek lakırdısından men ederim.

Bu sözlerim Mihri'yi pek de ikna etmedi. Ama yine bir daha bundan bahsetmeye cesaret edemedi. Bu vakia ceryan edeli iki sene oluyor. Şimdi Necibe erkekten kaçıyor, vulanlı çarşaflar, tül şemsiyeler, fişiltili etekleri ile mahalleyi dolduruyor. Hele mateşi ben eve gelir gelmez piyanosunda kurulmuş bir makine gibi başlar. Bu zararsız küçük kız nihayet pek iç sıkıcı bir genç kadın oluyor. Hazır esvap dükkânları açılılı, fotoğraflar çıkalı halkımız eski sadeliğini, hüsn-ü tabiat milliyesini gaib etmeye başladı. En fakiri bile -bayramda olsun- ayrı Alman çocuklar için yapılipda bizim nahif küçük kızları kaplumbağaya benzeten ucuz hazır bir fistan alıyor. Elif bayı bilemeyecek kadarın hicri bir mahallede büyüyen kızlar bile mutlak karnavalda çıkan Rumca bir şarkıyı söylüyor.

Necibe ancak on beş yaşında olacak, ben otuz iki yaşındayım. Tıbbiyenin ikinci sınıfından fesi eğri bir talebe istemeyipde benimle evlenmek tasavvurunda bulunmasından pek tabii bir genç kız olmadığı istidlal ediyorum. Bir hafta oluyor, bir akşam Mihri bir fişek gibi odama atladi. Yüzünde o kadar mühim havadis alameti vardığı elimden kalemi bıraktım, sordum:

-Yine ne var küçük muhabir?

-Bilsen annemle babam dün akşam ne söylüyorduları?...

-Bunu hiç bilmek istemiyorum. Annenle babanın söylediğlerini tekrar etmemeyi tenbih etmiştim. Sen bilirsın, fakat dinlemez isen pişman olursun.

Arkasını döndü, yalandan odadan çıkar gibi yaptı. Mamafih bendeki lakkırdıyi görünce döndü, birdenbire:

-Seni evlendiriyorlar, Necibe'yi alıyorlar, dedi.

Sonra çehremdeki şaşkınlığı kendisince bir alamet-i muzefferat telakki etmiş gibi olmalı ki izahata girişti: Necibe'nin annesi bir haber göndermiş, kızlarını bana vermek arzusunda olduklarını ima ettirmiş. Benim reddetmek hakkım olduğunu ve bu hakkımı istimal etmemek ihtimali bulunduğu galiba hatırlarına hiç gelmemiş. Her halinde yaşça servetçe Necibe arzu edilir, bir arkadaş hususuyla bir senedir Fransızca öğreniyormuş. Beyoğlu'nda dükkancıların parmakları ağızında kaliyormuş. Daha neler!

Kocasını, "bonjur" diye karşılayan, Beyoğlu'nda Fransızca pazarlık eden, çocuğuna anneden evvel mama dedirten kadınlardan Allah bizim gibi kendi halinde yaşayan gençleri muhafaza etsin. Benim için ihtiyar edilen bu tâhsile, bu zahmete iktisab edilen mükemmeliyete, hele "kiki kuku" şarkılarına ne kadar acıdım.

O gece çantamı topladım. Sabahleyin kaçtım. Ben gelmeden hiç olmazsa Necibe neşelenmeli. O kız pinar kaldıkça dayımın evinde rahat edemiyor ve kendimi tehlikede buluyordum.

Ertesi gün ben giderken, Süleyman kendisini beraber almamı rica etmişti. Fakat bu defa İstanbul ile –bir zaman için- kat'a münasebet etmek lazım geliyor. İki sene evvel Heybeli'de ufak bir ev tutmuştum. Süleyman, o zaman hizmetçilik, aşçılık ve kayıkçılık vazifesini kemal maharetle yapmıştı. Yalnız komşunun hizmetçi kızlarıyla fazla teklifsiz. Bu kusurlarını örtmek için benide küçük hanımlarla sıkı fıkı görmek ister. Her

halde şu aralık bu kusur bence hazmedilir takımdan değil.

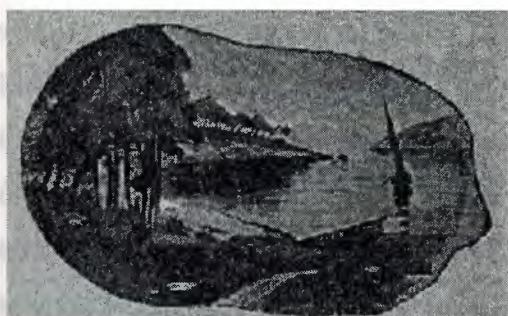
İşte beni "Halkı Palas'ın" üst katındaki küçük odaya iltica ettiren esbap bundan ibaretti. Her giden erken kalkıyor, Ayas Paşa iskelesine iniyordum. Yanku saat öte beride sandalı getiriyordu. Denizi uyandırmağa korkar gibi

muntazam, ağır kürek darbeleriyle suları

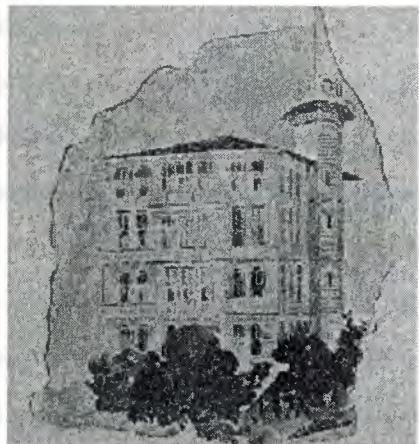
Ne güzel bir sonbahar oluyordu...

(sahife:81)

okşayarak uzaklaşındı. Sabah kahvaltısını sandalda ediyordum. Sonra saat üçe kadar bahk tutuyorduk. Yalnız kendimize malum zannettiğimiz kayaklılar arasından çıkıyor, biraz yukarıda yeşil kadife gibi yapılan el kadar çimenlik üzerinde hazır lakkırdımızı

yapıyordu. Oracıkta bir müddet yüz burunun sislerine, sabahın nihayetsiz pembe semasına, durgun denizlerine bakan çamlıktan, Burgaz'ın yumuşak siyah ormanlarına iki ada arasında mırıldanarak akıp giden mai mevcelere bakarak ögleyi bekliyordum. O vakit, yanku yavaş yavaş çalı çırpı yakarak tuttuğumuz balıkları kızartıyor, sepetimizde getirdiğimiz cerezi sıcak ekmeği çıkarıyor, yemeğimizi yiyyorduk. Sabahın rutubetine karşı getirdiğim büyük mantoya bürünerek gözlerim mailikde, yanaklarımı, saçlarımı dünyanın en taravetli deniz ve çam havası okşayarak beni uytutuyordu. Hatta yankunun sandalına gittiğini ve sandalın uzaklaştığını duymadan uyuyordum. O yeşil ormanlar, mai semalar, beyaz bulutlar ile muhat olan uyku ne leziz uyku idi. Bütün bu tabittan mukadder hayat, sohbet ve saadet nefesleri gibi mukadder, saf rüzgarların nevazı ile dalar giderdim.

Halkı Palas'da yüksek küçük bir
odam vardı...(sahife:82)

Hangi dakika uyandığımı tayin edemeden ağır ağır ruhum bütün bu bedayı içmiş, biraz bihuş, gözlerim nim mestur uyanır, yine tabiatın bir parçası imişim gibi bunlara kendimi o kadar karışmış bulurdumki bu menazır tabiiyyeden hüviyetimi tecrit için bir iki saat uğraşırdım. Buradan saat dokuzda çam limanına iner, kahvemi içерim. Sonra büyük yolu takip ederek otele dönerdim. Bu saatte sarımtırap

tozlarda, yeşil dağlarda, hatta yolda koşuşan yavrucuklara bile belirsiz, pembe ziya serpilir, o kadar belirsiz, o kadar tabii ki, göklerdeki humreti insan görmese bütün bu küçük alemi pembe zannedecek. Nihayet ancak değişimek ve yemeğe yetişmek için otele koşardım. Terasda kahvemi içer, Matmazel Kalinko'nun zengin tuvaletlerine, Madam Örpidi'nin (flört)lerine bakar, sonra fena bir rüya hatırlası gibi kulaklarımı tırmalayan kiki kuku, nağmesinden kaçmak için çamlığa kadar yürüür, bir ağaç altında açık havadan biraz sarhoş yatmak zamanını beklerdim. Fakat hiçbir zaman ağaçlar altında sükünet hissedemem. Bence meçhul bir takım hayatların yine bence meçhul şerait tahtında yaşadıklarını hatta beni tecessüs ve tetkik ettiklerini tasavvur eder, daima çamlıktan asabım yorgun dönerim. Hergün hayatım bu palanı takip ediyordu. Bu yeknesak güzel hayatın her vakit devamını istiyordum.

Bir haftadır kimseyi görmüyordum. Yalnız tesadüfi olarak Cuma günü otele erken dönmüşdümde Rauf'a rastgelmişdim. Geçen sene ailesiyle Heybeli'de oturmuş

olduğunu biliyordum. Evveli bir adamın otelde iki oda araması bana biraz şüpheli göründü. Mamafih beni görünce birdenbire namalum bir sebepten dolayı kiralamakta olduğu odalardan sırf nazar etti. Kısa bir selamdan sonra çıktı, gitti. Tavrı pek garip ve mütereddid. Fakat her ufak vakayı tahlil edecek keyfim olmadığından pek çabuk unuttum.

-Bu Pazar çam limanına dökülen işsiz, manasız halka, baston sallayarak beyazlı, genç kızları takip eden guruha karışmak istemiyordum. Dokuzda otelden çıktım. Ağır ağır yürüyordum. Ne çok güzel cehreler vardı. Yapraklar, güneş, açık ufuklar gibi bunlarda su menazırın nakabil tefrik parçaları idi. Büyük papatyaya gibi beyaz başlıklar, patisteleri ile süslenmiş yuvarlak zarif göğüsleri bu kadar muhtelif cinsde açılan çiçekler gibi handan gözler ile gözlerime o kadar haz veriyorlardı her pazar su yolu takip etmeye karar vermiştim. Burası manasız çehreli, kıvırcık büyük gençleri ile milli idi. Şu kalabalık arasında kafi yıldırmış göremediğime mateessüfdüm. Beline yıldızmalar namütanahi toz bulutlarına bürünmüşler. Büyük ada yollarında sırtan bir alayı fesilere bakarak sırtıp dönüyorlar.

-Ayaklarını toz kaldırma, fistanını kirleteceksin, bak mama geliyor.

Önümde Fransızca mirıldanarak bir fiçı fakat korselenmiş, örtüsü incelmiş büyük, şayikali ve eteklerini sıkı sıkı gözlerimin içgrendiği bir et kümesi teşkil eden bir fiçı gidiyor. Yanında iki çocuk var, iki zarif kukla beyaz panza fistanlar, altı ile dört yaş arasında. Başlarında büyük güneşlikler. Fiçı ihtimal müreibbiyeleri olacak. Fransızca söylüyorlar. Fakat çocukların milletini tahmin edemiyorum. Biraz ötede açık bir araba durdu. İçinden sarı yıldırmalı bir kadın eğildi. Çocuklar ayaklarının ucuna basarak arabaya koşuştular.

-Mama, mama ...

Sarı yıldırmalı, Matmazel ile uzun bir Fransızca mukaleme girişti. Çocuklarını Fransızca bir takım nevazılere boğdu. Köprüde çocukların güneşliğine tüküren hariklerin taassubuna yakın bir tehevvür hissettim. Sanki mama gelmesi anne gelmesinden daha sevimli, daha samimi mi? İşte kendimi daima saklamak istediğim bir Türk kadını! Hiddetli hiddetli yürüyordum. Şu dantel içinde kurulmuş gibi bonjur bonsuvar diyen çocuklara baktım. Birdenbire ayağında takunya, ağızında sakız, arkasında iki örgü, kapı önlerinde kaydırarak oynayan o ateşin müstehzi.... fakat terbiyesiz küçük kızları gözlerim aradı.

Bastonumla tozların üstünde yollar yapıyor, aynı zamanda yengemle hayali bir mukaleme yürütüyordum. Bakınız ben nasıl bir kadın isterim. Lisan isterse bilsin, hatta

iki, üç fakat hiçbir zaman Beyoğlu'nda Fransızca pazarlık etmesin. Fransız kadınlarını taklit edeceğim diye sahte gülüşler, garip el ovuşturmaları, baş sallamaları, sıçrayarak hoplayarak yürümeler yapmasın. Her lüzumsuz şeye Fransızca hayret etmesin. Babasını görünce oh Mon Per birşeyden korkunca oh Mon Deyö demesin. Müteneffiz olsun, ara sıra camiye gitsin. Bizim o gül renkli loş kubbelerde inleyerek aksı sada yapan münacatların muhteşem bir intizamla o kubbe altında yere sürünen alınların çıkardığı sesin şiiri ve azameti ruhu hissedebilecek, bu ulvi ibadetin celaleti ile ruhu titreyen bir kadın. Sonra bütün bu hislerini çocuklarına telakkian edilecek bir kadın olsun.

“Musiki bilirse, ağır klasik ciddi şeyler bilsin, birazda çocuğunu uyutacak ninniler çalsın, saçları mutlak gözleri dirlendirecek tarzda koyuca bir küme teşkil etsin. Bütün etvari, tarzı sade olsun. Gözleri mütebessim ağızı müsadekar ve müşfik elli yumuşak olsun.”

Çam limanına donecek yere kadar yürümüşüm. Kendi köşem diye tasaavur ettiğim o ufak çamlıklardan pür neşe, pür telaş tatlı bir çocuk sesi işitti. ”Neneciğim arama bak Raik burada” diyordu. Torunu ile saklambaç oynayan bir büyük valide hoş manzara olacak. Yoldan çamlığa doğru yürüdüm. Mailiğin çerçevedelediği melek çehreli, büyük gözlü manidar ağızlı bir çocuk koşarak geliyor. Lacivertli bol beyaz bir gömlek rüzgarda uçan mai bir kravat kavuştuktan sahib kavi bacakları kararmış, tozlanmış yanakları alev gibi saçları dağınık, fessiz koşarak geliyor. Bu yumuşak saçları pumadlamayan, anne yerine bu çocuğa mama dedirmeyen anneye kalbimde bir minnettarlık vardi. Nenesini gözlerim aradı. Sağ taraf da bir ağaç ortasından çıkan mai yıldırmasının narin genç kız acaba Nenesi mi? Arkası dönüktü. Rüzgarden dalgalandan bu yumuşak mai kumaş nazik, fakat gayet dilber bir endam hissettiriyor. Büyük yıldırmasının ufak bir muslin yakasıyla yine ufak kolluklarından başka papoşi yok. Kendisine doğru gelen çocuğa kollarını açmış uçuyor, birdenbire yaklaştılar, açık kolların içine küçük atladı. Çiplak bacakları mai yıldırmayı ihata ediyor, onu toz içinde bırakıyor, fakat iki küçük kol daima sarılıyor, mini mini çehre ile mai yıldırma öpüşürler. Ne kadar müddet devam etti, bilmem, lakin daima mailiğin çerçevedelediği bu manzara ne hoştu. Yıldırmasının tozlandığını düşünmeksizin çocuğunu kalbinin üstüne basan şu valide ne sevimli kadın! Belkide çocuğun teyzesi, ihtimal büyük kardeşi, bilmem gönlüm neden bu mai yıldırmanın müteehhil olduğuna kani olmak istemiyordu.

Gece pek parlak mehtap vardi. Bütün ada halkı çamlıklara dökülmüşlerdi. Hava da muattar ta kemiklere nüfuz eden bir sıcaklık bir rehavet vardi. Beşe kadar

dışarıda oturdum. Ertesi gün gelmemesi için yankuya haber gönderdikten sonra döndüm. Yatağımın karşısındaki pencereyi açık bırakarak odayı yıkayan beyaz ziya içinde yattım. Ne kadar müddet şu parlak muşaşa ışıkda müphem, sönükk titreşen yıldızlara baktığımı bilmiyorum. Ertesi gün dizlerimde bir yanmakla uyandım. Güneş bütün ziyasiyla yatağımı kavuruyordu. Yataktan fırladım, saat ikiye kadar uyumaklığım ilk defa vaki oluyordu. Muhtasar bir kahvaltıyı müteakip çamlıklara fırladım. Bir zaman çam iğnelerini ezerek tembel tembel yürüdüm.

-Kuzum Neneciğim.

Raik'in sesi yalvarıyor. Sonra mütebessim nevazışkar, birazda şuh rakik bir istihzayı kendine mezc etmiş bir kadın sesi:

-Kendi bahçemize gitmeden olmaz diyordu.

-Bir daha kedinin kuyruğunu çekmem.

-Olmaz

-Piliçleri kovalamam.

-Olmaz.

-Her sözünü dinlerim... Neneciğim!

Bir akşam Mihri bir fişek
gibi odama indi...(sahife:83)

-Neneciğim sade söyle, verme. Sepetinde ne var?

-Dediğim yere gidince görürsün.

-Ben bileyim mi Neneciğim?

-Bil.

-Yenir mi, yenmez mi?

-Yenir koca ahmak.

Raik'in sesi biraz hırçınlaşıyordu. Ağır ağır yolacaktım.

Dünkü mai yıldırmalı, elinde ufak bir sepet, sepetin üstüne Raik iki koluya asılmış yüzü gülünç, fakat cazibeli bir istirhamla mai yıldırmalıya mütevecci yürüyorlar. Sepetin muhteviyatını bir kedi gibi koklayarak ne olduğunu anlamak için asılan Raik adeta sürüklüyor. Artık şüphem kalmadı. Raik bu kadının çocuğu.

-Kaplumbağa yavrusu mu?

-Kaplumbağa yenir mi?

-Off, artık bilmeyeceğim. Sepetindekini de yemem.

-Ben yalnız yerim.

-Raik mütefeekir, hırçın, fakat Nenesi'nin biraz müstehzi laklıydısına karşı cesareti düşük. Bir dakika sükutdan sonra durdu:

-Sahiden yer misin Neneciğim?

Uzun, hafif, zarif bir kahkaha.

-Öyle ya, sen istemezsen elbet yerim.

-Bende kaplumbağa yavrusundan başka ne varsa yerim.

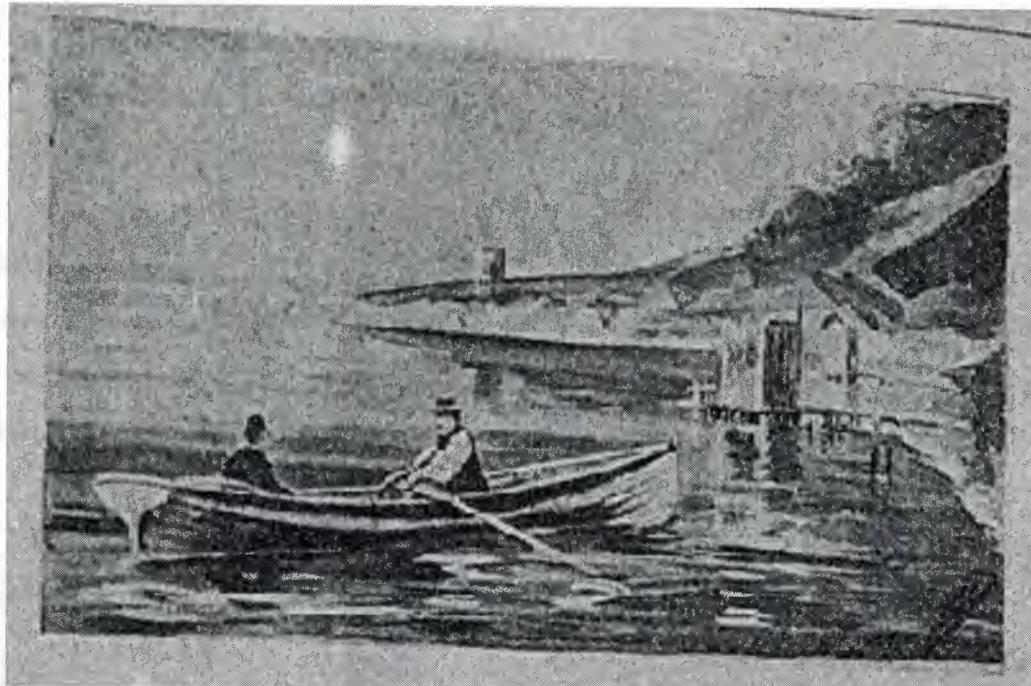
-Kedi yavrusu olsada yer misin?

Raik'in suratı düştü. Sepeti bıraktı. Sakitane yürüyor. Genç kadın çocuğu fazla üzmüş olduğuna mateessüf, arkasından bakıyordu. Çehresini ancak yandan görebiliyordum. Uzun kirpikleri azıcık yukarı doğru dönük, kaşının ucu ince, burnu biraz uzunca, karam rengindeki kıymetdar bir kumaş hatırlatan lekesiz bir ten, dudaklarının ucu rakik bir neşeyle mühtez altın gibi kızıltılı, açık kestane renginde saçları güneşde parlıyor. Gözlerinin rengi ile cephesinin manasını tasavvur edemiyorum. Fakat gördüğüm kadarı bana ince, müstehzi, güzel olmaktan ziyade kibar ve görülmemiş tarzda cazibedar bir kadın tahmin ettiriyor. Raik'in sükunetini fazla bulmuş olmalığı somurmuş giden çocuğa bir daha baktıktan sonra eteklerini topladı. Birdenbire koşmaya başladı. Yıldızmasının altında dalgalanan vücudu, zarif, küçük ayaklarının hareketini, dağılan başörtüsü ile bütün evzai şair mutlak kadar güzel, en ağır bir musiki parçası kadar gaşyedici. Çamlara dalarken başörtüsünü kaydı. Bir an için altın mevcelerle güneşte yatan parlayan bir baş gördüm, sonra kayboldu. Raik kırmızı bacakları birbirine karışarak avazı çıktıığı kadar bağırarak annesini müteakip çamlığa daldı.

Şu tabii manzaranın taravet ve sadeliğinden damağım, kalbim ve gözlerim mahzuz, müteleziz, onların kayboldukları noktaya kadar geldim. Tam o noktada tecessüme galebe çalamayarak yoldan çamlığı bir iki adım attım. Benim o gelen yemeği yediğim çimenlikde Raik'in annesi çömelmiş, kollarını sıvamış, ufak beyaz elleriyle temiz bir peçete yayıyor, sonra sepetinden yumurta taze peynir çıkarıp diziyor. Raik'de hala ayakta, yalvarıyor, sakladığının ne olduğunu soruyor. Genç kadın elini sepete soktu. Raik'in yanaklarını eğdiren iki tane büyük pembe şeftali çıkardı. Birdenbire

ağaçların arasından gözü bana iliştı. O iri nemnak çocuk gözleri önünde kendimi o kadar aciz ve mahcup buldumki kaçamadım.

“Neneciğim, şuna da bir şey ver” dedi. Derimin altı su dolu imiş gibi birdenbire alnımdan soğuk bir ter boşandı. Şimdi genç kadın yüzünü dönecek, beni görecek olursa ya ahlaksız bir çapkin yahut aç gözlü bir dilenci zannedecek. Bir an için hiçbir harekete muktedir olamaksızın çivilenmiş gibi olduğum yerde kaldım. Fakat genç kadın başını çevirmedи.

Denizi uyandırmaktan korkar gibi muntazam ağır küreklerle...(sahife:83)

“Raik nereye gidersen bir köpek bulursan hoşt” dedi. Raik'in uzun kahkahasını, izahatını işitmek için hayatı kurtaracakmışım gibi kaçtım. Hemen beş dakika arkamdan yetişirler, görürlər havfiyla elimden ter boşanarak koştum. Sonra yolun üstüne oturdum. Havfinin, telaşımın ne kadar gülünç olduğunu hatırlayarak uzun müddet güldüm.

Üç gün sonra İstanbul'dan İhsan ile Salim geldiler ve balığa çıktılar. Köyün letafetine doyamadılar, çamların altında üçümüzde uzandığımız zaman İhsan birdenbire sordu: Rauf'u görüyor musun?

Otele birkaç gün evvelki ziyareti hatırlıma geldi. Fakat birisi söylemeksiz sordum:

-Rauf burada mı oturuyor?

-Evvelden adada oturmuş, fakat şimdi daima yanında gezdirdiği şüpheli kıyafetli bir Lehli kadınla Beyoğlu'nda imişde yine otellerden birinde bir iki oda arıyormuş.

Rauf evli idi. Hatta beş altı ay evvel kendisine nisbeten pek genç bir kızla evlenmesi üzerine iyice kilu kal olmuştı. Salim Rauf'un metresinden bahsederken gözlerinde garip bir şule dudaklarında hiddetli bir tebessümle: "Fakat bu talihli köpek ne kadarda güzel bir kadınla yaşıyor" dedi. İhsan süket ediyordu.

-Demek Rauf'un metresi çok güzel.

-İhsan biraz hiddetlice cevap verdi.

-Beyaz bir hayvan.

İhsan'ın tavrından bu mesele hakkında hepimizden fazla malumatı olduğunu istidlal ediyordum, herhalde Rauf'un bu hareketinden dolayı göstermek istediğiinden fazla müteessir idi. Acaba Rauf'un metresiyle bir münasebet sabıkasımı vardı, yoksa zevcesini mi tanıyordu? Rauf kışları şehzade başında İhsan Bey ile pek yakın komşu idiler.

-Rauf'un haremini tanır misin? Dedim.

Oltasının ucunda titreyen balığı Kemal ehemmiyetle kurtardıktan sonra cevap verdi:

-Bizim evdekilerin rivayetine nazaran güzel değilmiş.

Salim tecrübekar bir adam tavriyla başını sallayarak itiraz etti.

-Kadınlar komşularını daima çirkin bulurlar. İhsan birdenbire hatırladığı bir hayale tebessüm ederek gözleri dalgın:

-Ben bir defa arabadan inerken gördüm, dedi.

-Nasıl buldun?

Salim gözlerini açtı, "Rauf'un yaşadığı kadından daha güzel mi? " dedi.

-O kadar büyük bir parça değil.

Raufa rastgeldim...(sahife:85)

-Bu, Salim'in sualine cevap olamaz.

-Azizim, güzellik sırfla insanın zevk selimine tabi bir meziyet. Ben zaten onun güzelliğini düşünmüyordum. Kendisini yakından tanıyan anlayışlı bir dostum var, onun

anlatışına nazaran Rauf ne kadar kaba ve anlayışsız ise o kadar hassas, sevimli, zeki bir kadınmış. En garibi kocasının bu halinden meyus olması. Melek gibi bir çoklarda var. Bu kişi nihayetinde Rauf'un uzun giyabetlerinden, vefasız lanetten bizar olarak babasına gitti. Şimdi Erenköy'ünde oturuyorlar.

Birdenbire zihnim onu yakından tanıyan İhsan'ın dostuna gitti. Tanımadığım bir kadın hakkında suizanda bulunmuş olmak bayalılığına kapılmamak için başka bir sual irad etmemeye cebr-i nefs ettim. Gözlerim sandala hafif hafif hicvimele oynayan su mevcelerine daldı. Fakat Salim hemen:

-Acaba şu kadını yakından tanıyan dostun kim oluyor? dedi.

-Rauf'un dayızadesi, henüz Avrupa'dan gelmiş bir kimyager. Ooo. Salim, hemen yaramazlıklara kaymasın, zavallı hasta bir adamdır. Benim eski arkadaşlarımmdandır. Belki siyret bile onu burada görmüştür. Ancak bu kişi Rauf'un karısıyla yedi sekiz defa görüştü. Artık Rauf ve şürekasından kafi derecede bahsetti. Acaba yemeğe dönsek nasıl olur? Karnım çok açtı.

İhsan'ın arkadaşının Rauf'un karısıyla bir münasebet mahsusası olmadığını öğrenince ismini sormak bile hatırlımıza varid olmayacak kadar nazارımızda adileşti. Artık hepimiz öğle yemeğini düşünüyorduk.

Onun akşamda doğru iskeleye inmişistik. Vapurun vurudunu bekliyorduk. Salim büyük adaya geçmek istiyor, biz de mümanaata çalışıyorduk. Nihayet eğer Rauf'un beraber yaşadığı kadını görebilirse kalacağını vadetmişti. Bu esnada vapurda yanaşarak ahali çıkışmağa başladı. Pek çok geçmeden Rauf müteredid bir tavırla, uzun boylu, mülhim fakat mütenasip mor fistanlı, şapkasının mor benekli tülleri arasından

Anneciğim Raik burada...

(sahife: 86)

güzel, sarışın, boyalı yüzüyle soluk kabarık sarı saçlarıyla pek nazır dikkati celb eden bir kadının refakatinde geliyordu. Kadın elindeki mor tüllerle müzeyyen şemsiyesini sallayarak her ufkak hareketiyle titreyen zaidatlarla iki taraf sallanarak çehresi biraz çatık yürüyordu. Rauf bir yere bakmaya cesaret edemiyordu. Biri hele mor fistanlı

kadına takdim edilmek ümidiyle mültefitane, mütebessim ilerleyen Salim'i görmeden geçti. Sonra yolda görmüş olduğu feci Matmazel, iki kukla çocuk, lacivert çarşaflı hızlıca Fransızca söyleyen bir kadın göründüler. İhsan kolıyla beni ikaz ederek:

- Rauf'un haremî, dedi.
- Bu kadın mı? dedim.
- Hayır, arkada beyaz sakallı ihtiyarla gelen.

Evet o zaman gördüm. Herkesten bir baş uzun, ipek gibi beyaz sakallı, müşfik muhterem çehreli bir ihtiyar, yanında küre-i arzda bütün kadınların azametlerini zarif, genç vücutuna toplamış vakur, siyahlar içinde mütezzim, başı yüksekte ilerleyen bir kadın. Küçük Raik morarmış müteessir çehresiyle, yaşarmış, büyük gözleriyle siyah peçenin örtüdeki çehreye başını kaldırılmış, serbest kalan eliyle ilerisini göstererek Ninesine yalvarıyordu. Ne söylüyordu bilmiyorum. Fakat **ö**şen ve mütebessim, bütün varlığı güneşte dalgalararak çamlarda çocuğuna sarılmak için koşan kadın köye taş olmuştu. Deminden bir el ile çocuğunun elini kavramış, bu çocuk çehresindeki istirham, görmeden hatta istemeden yalnız kendine edilen tâhkire karşı tehcir etmiş kalbiyle yaralanmış izzet-i nefsi ile vakarını muhafazaya çalışıyordu. Önümüzden çekildiler.

Hıckiriğa benzer bir sesle artık çabalanmaktan sırf nazar eden küçük Raik: Neneciğim! elimi sıkma. Kayboldu, dedi.

Küçük Raik hıckiriğa boğazımı tıkayan ve men etmek için bütün metanetimi toplamaya mecbur oldum. Bir hıckirik mukabele etti. İhsan gözlerinde iki damla yaşla gazinoya döndü.

*Ayağında takunya
ağzında sakız...
(sahife: 86)*

Üç gündür Raik'i ve mai yıldırkımlı görebilmek ümidiyle yollarda dolaşıyordum. Hangisini daha çok görmek istiyorum. Onlar hakkında zihnimi işgal eden inkarın cins ve mahiyeti nedir? Raik'a acıdığınımdan mı? Mai yıldırkımlı kendisinin adı bir kadın için fırlatıldığından dolayı müteessir mi? Gösterdiği tavır. Azamet ve laklıydı arkasında acaba neler vardı? Birdenbire hayat bana daha azınsık, daha cazibedar görünüyor.

Kendisi insanların tahlil edilecek gizli bir elemi karşısında bulursam daima böyle kanımda benimde faal, sahih bir cevelan hissederdim. İşte Raik... büyüğbabasının eline kendisine mahsus asabi bir şefkatle sarış, mini mini sesiyle daima anlatıyor. Adımlarımı sıklaştırdım. Dostum Raik bir masal söylüyordu. İhtiyarın çehresi en nefis bir edebi parça dinliyormuş gibi fevkalade bir dikkat ile çocuğa müteveccihе, gözleri ruhundan gelen bir hızla münevver küçük masalcıyı ürkütmemek için nefes almaya bile mütereddid, beyaz başını torununa doğru eğmiş dinliyor.

-Gözümle gördüm, kulağımla işittim, bir parçası daha kuyruğuma düştü demiş. Sonra gitmiş, gitmiş, bir orda ki rast gelmiş, yok galiba hindiyе, acaba hangisine dedeцигim?

-Ben bu masalı bilmiyorum, ama hindi daha büyük olduğundan ona olmalı. Raik bu mütaalaya pek de kani değil gözleri dalgın.

-Nenem bunların hepsini biliyor, O olsa... diyordu. Sonra birdenbire kendisinin her ufak kelimesini dinleyen bir yabancıyı yani beni görünce utanarak büyüğbabasının paltosuna sokuldu. Evvel ihtiyarın istifhamkar nazarı çehremi süzdü. Orada kendi ihtisasatının bir makesini görmüş olmalıki emniyetli, saf bir tebessümle gözleri parladi.

Bu güzel yüzlü ihtiyarda o kadar ruhuma aşina, hissimi okşar bir müşabehet gördümki senelerce tanııyorum gibi selam verdim. Raik yavaş yavaş başını kaldırıyordu.

- Raik Bey, dedim, bin pilicin evvel orda ki mi, yoksa hindiyе mi rast geldiğini biliyorum.

Çocuk büyük bir mesele halletmişlere mahsus müsterih bir nazarla beni süzdü. Sonra güneşten yanmış tombul küçük elini bana uzattı. Büyükbabasıyla benim aramda iki elliyle bir rabita manaya husula getiren bu çocuk ötemizde olduğu halde uzun dostane bir mukaleme ile aheste aheste yolu takip ediyorduk.

İhtiyarın nazik, hassas çehresinde kendisinden bahsetmekten onu mani eden vakur, birazda çekingen kalbinde gizli bir derdi vardı. Gülerken bana daima Raik'in acazipliklerinden bahsederken gözlerinde ta uzaklara giden bir dalgınlık vardı. Tam yolun dönen noktasına gelmişistik. İhtiyar bayırındaki fundalara başını kaldırdı. Sonra birdenbire benden ayrılmaktan bilmem nasıl bir nezaket hisle çekinerek:

-Raik, işte ninen, dedi, haydi bakayım şu bayrı tırmando ben Beyefendi ile aşağıya kadar yürüyeyim.

Raik mahallenin nihayetini bile beklemeyerek koşmaya başladı. Fakat bayırın başında kaldı. Başını bize çevirerek gülünç bir yeisle bizden istimdad ediyordu. Koştum.

Kollarının altından yakalayarak fundalara doğru kaldırıldım. Yalnız, o dakika kendimi bakmaktan men ettiğim, ancak...

İNDEKS

Eserin 81. sayfasından 93.sayfasına kadar çevirisini ben yaptım.

Eserde geçen mekanlar: Heybeli, Halkı Palas, Ayas Paşa İskelesi, Burgaz, Erenköy

Eser birinci şahıs ağızından anlatılmaktadır. Fakat bu kişinin adı benim çevirisini yaptığım kısım içinde yer almamaktadır. Bu eserin kahramanı Raik'in annesine karşı bir ilgi duymaya başlar. Eserde bu durumun nasıl başlayıp geliştiğinden bahsedilmektedir.

Eserde geçen kahramanlar,

Necibe: On beş yaşında, kahramanın komşu kızı. Daima vapyon yahut karlamandan aldıkları en pahalı, fakat en şekil hazır esvaplarla, daima bol gelen yakasından bir kuş boynu

gibi dimdik görünen ince boynu, uzun siyah örgülü bir genç kız.

Mihri: Roman kahramanın dayızadesi.

Süleyman: Roman kahramanın evinde aşçılık, hizmetçilik ve kayıkçılık yapıyor.

Raik: Roman kahramanlarından bir çocuk.

Romanda geçen diğer tali şahıslar: Raik'in annesi, Rauf, İhsan, Salim, Matmazel

Kalinko,

Madam Örpidi

81.Sayfa: Eser kahramanın tabiat hakkındaki tasvirlerine değinilmiştir.

82.Sayfa: Halkı Palas, Necibe ile olan evlilik bahsi ve değişen toplumsal yapı anlatılmaktadır.

83.Sayfa: Necibe'nin o dönem içerisinde moda olan; Fransızcayı öğrenmesi, piyano çalması gibi konular anlatılmaktadır.

84.Sayfa: Halkı Palas'daki yaştısı anlatılmış.

85.Sayfa: O devirde Batılılaşmayı yanlış anlamış olan ailelerin çocuklarına kendi lisanlarından, kültürlerinden önce Fransız lisansı ve kültürlerinin öğretilmesine degeinilmiş.

86.Sayfa: Roman kahramanı nasıl bir kadınla evlenmek istediginden bahseder.

87.Sayfa: Raik ve annesinden bahsediliyor. Çocuğuna anne yerine mama dedirtmeyen bu

kadına karşı bir minnetdarlık hissediyor.

88/89.Sayfa: Roman kahramanı Raik ile annesini gözlemliyor.

90/91.Sayfa: İhsan, Salim ve Rauf'dan bahsediliyor. Üç arkadaş Rauf'un hareminden konuşuyorlar.

92/93.Sayfa: Roman kahramanı Raik'in annesi ve dedesiyle karşılaşıyor.Raik ile dedesinin ilişkisini gözlemliyor.

دایرن

۲۵ سنه لک انگلیز معاڑه سی

ھر موسم ایچون صول

مودا فاز میلو

البسلک خرقہ اق

یوکلوں

فائلہ لر صول ک مودہ

چیچکلی

انگلیز قادیفہ لری

پائیسقہ و چار شافاق

برزل

دانہلا قور دهلا

وسائرہ

یول چانطہ لری

ال چانطہ لری

یاقا و کو ملک

قر او اکر

فائلہ چوراب

منڈ بیلار

سو فرہ او ر تولری

حاولوں

یوک و قوش تویی

یوز غانلار

یز مو شامہ لری

و حصیر ل

و سائزد

بلک او غلی درت یول انگریز روں قو نسولا تویی فارشیستندہ نومرو ۴۷۹
شعبہ سی غلطہ ده اسکی ویو ودہ اتصالندہ نومرو ۸۷

خالدہ صالح

رائے آنسی

ملی رومان

نه کوچل برسول بھار او لیور دی . هر کند
اول فالپور ، پیانش ر دومان کبی او طھمہ
بیان ریاس استبلایا بدن او ایلک سیالک بور غازک
شاهنه سندن قایارق آفاجلری در آغوشی تماشا
ایدیور ، او یابوب ده هنوز قیمیلدا تیان عالی دیکلپور .
دم ، سیلپور دم ، او فقیر باراق تترہ بھجک ، فارشوکی
قوہ مل پنہ اشہ جک ، اوراق رکور مل سی ،
حلف نک بر دالعہت بیدسی ، سکرہ صباح
بر تھاس کی ، بر نفس کی دکر لرہ ، بلو طارہ ،
حوالہ دانیلہ جسق ، بر دنبرہ هر شی او یالا جق .
بالکلی آفاجلر او بوبہ جنلار چو جفاف محمد مری
آفاجلر لک کیجہ او یابوب ، کونڈوز او بیود قلوبہ
قالدم ، بوے ، آفاجلر آراسنده بوظنم نابد
ایتدی اکیجہ اصل دیروج السالنر بکر دلر ،
سماںک بر اقامۂ دو غری بو کمان بوسیاد درودلر
قر اکا ق در وہ لو کو کمن بر دن بر دیره جو زیابر لر ،
سماںک دی مدبر لایله نو تو شور لر . سکون لرنڈ بیله
بودھشتی خر کته اشڑک ایدر لر . عین جیر سلر ،

آلیرمیست؟» دیردی.
ایچون بدن عجله ایترک
— دایی، خاری
اوله جم، برده ...
— افرادیکی ...
کندی قیصه، دار فستنه
باقدقدن صکرده:
— نجیبی سن آیه
فستان کیدیره جلت، دردی.

— دیمک نجیبی سکا اویله
— یا، دایی جنم.
— یاق سکا سویایمه.
فستانلری نه قدر جر کین ای
جر کین، برد مسی او لئەن لقر
بوسوزلرم مهری بی پل داده ای
اما ینه برد هابوندن بخت ایتکه حاوت
بو وقوعه جربان ایده می ایکی سنه او
نجیبهار ککدن فاچیور، و ولاکی ج
شمعیلر، فیشیدلیلی اتکلری ایله
دولدورویور، هله « ماتشیش » سی س
کلز بیانو سندھ قورولمش بزم اکمه کی
بو پسر زمز کو چولك قیز نهایت بات
بر کنچ قادین او لیور. حاضر انو
آچلهلمی، فونوغرافلر چیقىلى خان
ساده لکنى، حسن طبعت ما یېرى سنه
باشلاadi. ال فقیری بیله — بیز احمد
ایزی آلان چوجقلىار ایچون يالپاپو داده
کوچك قیزلری قیلو مېقىيە بکر دن
حاضر بر فستان آلیور. اتف باي
قدرات هجزى بى محلا ده بیز قیز

حاصار و نتولر، درین خور طیلر ایله بى سور و
مظلوم، اسرار انگیز طیوفك هان او جوب
بلو طاره اتحاق ایده جى ئلن ایدیلر. ضبا
کونتى بى دومناز کې آناجلارك تېستىدە ایکن
حالا بى مېھىت واردە. يالكىز صباح ایشى
داللىرى و قراکانى کوشەلری بى اضلاپتەن
آغاچدىن بىزه رشى اولما دلرینى آكلار سکر.
حسله کوتاش ایله بىار بىون بوسباء طیوفك
دو حلزى جىكىبار، او بىولر.

(حائىكى بالاس) دە بىوكىك، کوچوك بى او طەم
واردی. سوک بەھارى بورادە چىغمەكە قرار
دېرىشىدەم. بۇغۇزى بى بى قاچ سبب واردی. اولا
بۇندىن دەسا سوبىلى، دە روحە يقىن بىز
بۇلامىتىم؛ نايما استانبولدىن او زاقدى. اوت،
استانبوله، او رادەكى او دېقىشە قدر، سوبالر يانوب دە
و بوجاق آرا يېنجه يە قدر ايجىھە جىكىم. او رادە
نه قدر بىولك بى تەركىچە چىرمىشىدەم. آز دەها، اوت
از دەها بى اولاندۇرە جىڭلەر ايدى.

بۇ اېز چوجق شەنسى كى باشلاامىتى.
دایى زادەم کوچوك مهرى ایله هە باير امىدە
ما سەتك او سىندەكى شکەلری سبورن، كاغذلار بىي
داشىدېران او كوچولك قومشۇ آيزى، ئلن
ايدى سەم اىسى دە نجیبی او له جق، دانما (واييون)
يا خود (قارماناز) دن آلدەقلرىڭ چەسالى، فقط
لا ئېيل حاضر انوابلاره، دانما بول كان يقىسى دەن
بى قوش بويىنى كېي دېم دېك كورۇن انجىه
لا ئىنى، او زون سىاه او رىكوسى ایله ایکى سنه
لەل او دامەن ھېچ چىقىمان چوجق. مهرى
قىسى كې بىلەزكە، يىناقلرى قىزازەرقى نجىسەتك
أوندىن بىندىيىكى زەمان قۇلا غەنە، دا سەمم، نجىبەتك

او کرمه نیورمتش، بلک او غلنده دکانچیارک بار، قطروی
آغزنده فالیورمتن. دها نهار!

قوچه سنی، « بونزور » دیه فارسیلان، بلک
او غلنده فرانسرجه بازاراق ایدن، چوچغنه
آنده دن اول « ماما » دیدیرن فادینلدن الله، بزم
کبی کندی حالتده پاشایان کوجلری محافظه
ایتسون. نم ایجون اختیار ایدیلن بو تخصیله،
بوزحته، اکتساب ایدیلن مکملیته، هله « کی کی
قوقو » شرقیلریه نهقدر آجیدم.

او کچجه چالطه می طپ بلادم. صباحلین فاچدم.
بن کلمدن هیچ او لمازه نجیه نشانلائی. او
قیز بیکار فالدیقه داییک آونده راحت ایده میور
و کندیمی تهایکده بولیوردم.

ایز آنسی کون بن کیدرکن، سلیمان کندیسی
برابر آلامی رجا ایتمدی. فقط بودفعه
استانبول ایله - بزرگان ایجون - قطع مناسب ایتمک
لازم کلیوری. ایکی سنه اول هکه لیده اوافق
بر او طوئشدم. سلیمان، او زمان خدمتچیلک،
آشیلاق و قایقچیلک و ظیفه سنی کمال مهارتله
یا پشتدی. بالکز قومشونک خدمتچی قیزلریله
فضله تکلیفسز. بو قصورلری اورنک ایجون
بنی ده کوچوك خاتملره صیق فیق کورمک
ایستر. هر حالده شو آرالق بوقصور بچه هضم
ایدیاير طاقدن دکل.

ایشته بنی « حالی بالاس » لک اوست فاتنده کی
کوچوك او طمهه التجا ایتدیرن اباب بوندن
عبارتندی. هر کدن ایرکن فالقیور، عباس
پاشا اسکله سنه ایانیوردم. یاقو ساعت او برد
صندا لی کتیریوردی. دکری او باندر منه قورقار کبی
متظام، آن کورمک نشر بالریله صولی او قشاپریق

قارناو الده چیقان رو مجھه بر شرقی بی سویاپور.
نجیه آنچق اوون اشن یاشنده او لاچق، بن او توڑ
ایکی یاشنده یم. طیمنک ایکنچی صنعتن دشی
اکری جر طابه استمیوب ده بخله او لمک اتصور نده
بولنگه سندن بلک طبیعی بر کچچ قیز او مادریغی
استدلال ایدیورم. بر هفتہ او ایپور، بر اقسام
مهری بر فشنک کبی او طمهه آلدی. بیوزنده
او قدر مهم حوادث علاجی واردی که المدن
قاچی بر اقدم، صوردم:

— پنه ندار، کوچوك مخبر؟

— بیاسه ک آنه مله بام دون آقسام
نم سوپلیورلردى؟ ...

— بونی هیچ بیلملک استمیورم. آنه کله
با باکک سویله دکلری بی تکرار ایتمه کی تاییه
ایشندم. سن بیاپرسک، فقط دیکله من ایسه ک
پشیان اولورسک.

آرقه سنی دوندی، بالاندن او طهدن چیقار
کبی یابدی. مع ما فیه بنده کی لا قیدی بی کورنچه
دوندی. بر دنبه:

— سن اولدیریپورلر، نجیبه بی آپورلر،
دیدی.

سکر و چهره مده کی شاشنیلاغی کندیساجه
بر عالمت مظفرت تلقی اینش کبی او مالی که
ایضا حاته کیر اشندی: نجیبه نک آنسی بر خبر
کون درمش، قیزلو بی بکا ویرمک ارزوسنده
اولدقلری بی ایتا ایتدیرمش. نمرد ایمک حقم
اولدینی و بونخی استعمال ایتمه ک احتمالی
بولندینی غالبا خاطرلرینه هیچ کلامش.
هر حالده یاشجه، شروتبه نجیبه آرزو ایدیاير
بر آرقداش؟ خصوصیله بر سندندر فرانسرجه

ایله سخاط اولان اویقو نهندید
اویقوایدی . بتون بو طیعتدن
مقطور حات، بحوت وسماون
نفسی کی معطر ، صاف
روز کارلرک نوازشی ایله دالار
کیدردم .

هانگی دقیقہ اویاندیغى
تعین ایدەمدن آغۇر، آئىر روم
بتون بوبداھى ایچىش، براز
بیوش ، کوزلرم نېم مسحور

نه کوزل برسوك بھار اویوردى . . . (صحیفه : ۸۱۰)

اویاندیر ، بنه طیعتك بر پارچەسى ائتم کي
بونلار کەندىھى اوقدر فارشمىش بولوردم كە
بو مناظر طبیعەدن هویتى تجربىد ایچۈن
براھىگى ساعت اوغر اشىردم . بورادن
ساعت طقوزدە چام لىجانىه اینىز ، قەوهى
ایچىردم . سکرە بیولك يولى تعقىب ايدەرلەك اوته
دوزدم . بوساعتىدە صارمەراق توزلارده ، يىشىل
ظاغىلدەدە ، حتى يولىدە قوشوشان ياوروجەتلەرە
بىلە بايدىسىز ، بانە بىرضا سرىپاير، اوقدر بايدىسىز ،
اوقدر طبیعى كە کوكلارده كى حرنى انسان
کوزمىسى بتون بو کوچولك عالمى بانە ئەن ايدەجىك .
نەيات آنچىق دىكىشىك وىتكە يەتشىك ایچۈن
اوته قوشاردەم . تاراسىدە قەۋودمى ایچىر ، مادام اوپىدىيەك
قالىق تونك زىنگىن توالتلىرىنە ، مادام اوپىدىيەك
(غاپىرت) لرىنە باقار ، سکرە فنا برزويا خاطردى
كى قۇلاقلىرى ئى طيرمالايان « كىكى ، قوقۇ ،
لغەتىدەن قاچق ایچۈن چاملەقە قدر يورور ،
بر آنچىق آتىدە ، آچىق هوادن براز سرخوش
يائىق زمانىي بىكلەردم . فقط ھېچچ بىزمان آغاچلى
آتىدە سکونت حس ايدەنم . بىچە مجھول بر

بوقدر مختلف خنده آجیلان جچکلار کی
خندان کورازیه کورازیه و قدر خط
و زیورزی که هر بازار شو بولی تعقب
ایشکه قرار ویرهشدم . بو راسی معناس
جهنمی ، قیویرحق بیفی کچلر ایله مال
ایدی . سو غایبه لاق آراساده کافی بایدیه
کوراه مدیکمه متأسدم ، بلکه بایدیه
نامه ایه تو ز او خلریه بورو عشل ، بوك
آله بولان نده صیرستان بر آلای فیل ازه باق هر
صیرستان بوز بورل .

— آیاقلر کله نوز فالدرما ، فتائی
کیرنچک ، باق هاماک کلیور .
او نکده هر اسز جه میرلدانه درق بوفیچی ،
 فقط قورسنه ایش ، او رناسی اینجلمنش ، بوك

طاق حبانلر لاریه بعه بجهول شرط تخته
جاشادقلری ، حتی تجسس و تدقیق ایتدکلری
تصور ایده ، دامغا حاملقمان اعصاب بورگون
دورم . هر کون حاتم بولالاق تعیب ایدیورزی .
بویکنیق ، کورل حاتک هر وقت دوامی
ایسته بوردم .

بر هفتهدر کمی کوراه ببوردم . بالکر
تصادی او لهرق جمه کوئی او تلهای کن دو شدم ده
دو قنوار است کشدم . سچن سه عالمه سیله هکه ایده
او طوره من او لد بعنی بیلیوردم . اولی بر آدمع
او تلهه ایکی او طه آرامی بکا بر آز شبهه
کوروندی . مع ما فه بی کور نخه برد نه دنام ملوم
بر سایدن طولایی کیه الامقده او لد بعنی او طه لردن
حسرف نظر ایندی . قیصه بر سلامدن سکره
چندی ، کندی . طوری بک
غريب و متعدد . فقط هر او واق
و قمه بی تحليل ایده جك کیفم
او لاد بعنده پک چایوق او نوتدم .
بو بازار جام لیهانه دو کولن
ایشز ، معناسی حلقه ، ناستون
حداله بارق بیاضلی کیچ قیزیزی
تعقب ایدن کرو و هه قارشمی ایسته .
بوردم : حلقو زده او تلهن جقدم .
آغیر آغیر بوز ببوردم . بحوق
کورل جهنم واردی . بایر اقلر ،
کونش ، آجیق اقلر کی بولرده
شوم اطرلا ناقابل تفریق بار جهلوی
ایدی . بوك بایاره کی بیاس
بلکلری ، بایستلو ایله سو سلمش
بیوار لاق . طریف کوکسلری ، حالکی بالاده بوك کوچوک مر او طه وارهی ... (صحنه : ۸۹)

فرانسز قادینلارینی تقلید ايده جكم ديه ساخته
کولوشنلر، غرب ال اوغوشدر معلو، باش
صالاهمه لر، صيحراي هرق، حوبلاي هرق يورومه لر
بايانين، هر لزو مسر شنه فرانسرجه حيرت
ایتمسين. بايانى كورونجى « اوچ! مومن بىزه »،
برشىدن قورقچه « اوچ! مومن دىبىزه ».
مستند اولسون، آراصىرا جامعه كىتىن، بزم او كول
رنكلى، لوش قېلەرده اىكلەيەرك عكس صدابان
مناجىلرلار، محشىم براتىغامىه اوقيه آتىدە يرم
سورونى آنانلارك چىقارىنى سىك شعر
وەقطتى روحى حس ايدە بىلە جىك، بوعلى
عېادىتك جلالىتى ايله روحى تىرىدىن برقادىن،
سکرە بىون بوجىلدىنى چوچقلۇرىتە تائىن
ايدە بىلە جىك برقادىن اولسون .

« موسيقى بىلە سە، آغىز، قلاسىق، جدى
شىلر ياسىن، بىر آزىدە چوچغۇنى اوپۇتاجق ناتى لر
چالاسىن، صاچلىرى مطاقى كوزلۇرى دىكىلەر -
جىك طرزىدە قويوجه بىر كومە تشکىل ايتىن،
بىتون اطوارى، طرزى سادە اولسون،
كوزلۇرى مېسىم، آغىزى ماعددىكار وەشقى،
اللىرى يۈمىشاق اولسون .

چام لەمانى دۇنە جىك يە قدر يورومىم،
كىندى كوشىم دىه تصور ايتىدىكم او اوھقى
چاملەلەردىن پىشىنە، پىتلاش طاتلى بىر جوچق
سى ايشىدم، « شە جكم آراما، باق رالق
بورادە ». دىبوردى، طورونى ايله ساقلاماج
اوينىيان بىر بىلە والدە، خوش منظرە اولاچق.
بىولدىن چاماغە دوغىر يورودم، ماشىكك
چىرچۈلەدىكى هاك حېرىلى، بىلە كوزلۇر
معتىدار آخىزلى بىر جوچق قوشىرق كېبور -

شاقەمىلى واتكلارىنى سىتە سىتە كوزلۇر بىلە
اىكىنندىكى ران كومەسى تشکىل ايدىن بىر قىچى
كىدىبور . ياسىدە اىكى چوچق وار، اىكى
ظرىف قوللا ! بىياض بۇئە فستانلار ؛ آلاق
ايلە درت ياش آراسىدە، باشلىندە بىر بىلە بىياض
كوانشالىكلار، ئىچى، احتمال، مىرى، لرى اولاچق.
فرانسرجه سوپىلەرلر . فقط چوچقلۇرلار مىتىنى
تىخىن ايدە مىورم . بىر آز اوئىدە آچق بىر آزابە
دوردى . اىنجىدىن صارى يەدىزەملى بىرقادىن
اىكىلەدى . بىر جوچتلار آيافلىنىڭ اوچىن باصدوق
آزابىدە قوشىشىدلار .

— ماما، ماما ...

سارى بىلە وەعلى، مادمۇازىل ايلە اوزون
بر فرانسرجه مەكلەمە كېرىاشدى . چوچقلۇرىنى
فرانسرجه بىر طاقى نواز شلەر بوغىدە، كۆبرىدە
چوچقلۇر كوانشالىكتە تو كورن حىزىلەرلە
تەھىنە باقىن بىر تەور حس اىندىم . مانىكە ماما كەھىسى
آسە كەمسىدىن دەسا سۈپەلى، دەھاسىمىي مى ؟ اشىه
كىندىي دائىسا قالامق اىستەدىكىم بىر تۈركى قادىنى
حدىلى حدىلى يۈرۈپ يۈرۈم، شو دانلىل اىنجىدىم،
قورۇمش كې بۇزور، بولسواردىن چوچقلەر
باقدىمده ؛ بىر دېرىم آياغىنده طاقۇنىه، آغىزندە
ساقىز، آرقىسىدە اىكى اور كۆ، قۇ او كەلەندە
قاپدىراق اوپىتالان او آتشىن، مەتھىزى ... انتە
ئۈرىپە مسر كۆچۈك قىزلىرى كوزلۇرم آرادى .

باستۇنلە تۈزلىك اوستادە يەلار يەپىور،
عىبىز زەنلەد يېنكەملە خىالى بىر مەكلە بىر رەت يۈرۈم ؛
« باقىكزى بىن اىصل قادىن اىستىم . لان، اىستىسە
بىلسون، حتى اىكى، اوچ، فقط هېچىز رىزمان
بىلەك اوغانىدە فرانسرجه پازارلىق اىتجىسىن،

واردی، بشه قدر دیش اریده او طرزدم: ایرانی
کون کله مسی ایچون یاقویه خبر کون درد کدن
صکره دوندم. بیتابغمک فارش و سندکی بچرمه
آجیق برافق اوطیه بیغایان بیاض صبا
ایچنده یاتدم. نه قدر مدت شوپا لاق، مشتع
ایشده، بم، سونوک تقدشن یالدیز لره
باقدهنی بیلمبورم. ایرتی کون دیز لمده
بریانه تله اویاندم. کوش بتون ضیا به بیتابغمی
قاوور بیوردی. بیقادن نیلادم، ساعت ایکی: قدر
اویه مقلعه ایالک دنمه واقع او لیوردی. محتمسر
برقه وه آلتی بی منعاف چام اغلره نیلادم.
بر زمان بخام ایکنه لرینی از درک تبلیل تبلیل بور و دم د
— قوزوم نه جکم.

رائفل سسی یالوار بیور.. صکره متسم،
نواز شکار، بر آزده شوخ رقيق بر استرزایی
کندیه منج ایتش برقادین سسی:
— کندی باخجه منه کیتمه دن اولماز،
دیبوردی.

— بردہا کدینک قویر و غنی چکم.
— اولماز.

— سینکلری او لمدیرم.

— اولماز.

— پلیچلری قوا الامام.

— اولماز.

— هرسوز بکی دیکله زم... نه جکم!
رائفل سسی بر آز خرچنلاش بیوردی.
آغیر آغیر بوله چیقدم.

دونیکی مائی یالدیرمه لی، النده او فق بر
سیت، سینک اوسنہ رائق ایکی قولیه آصلعن،
یوزی کولاج، فقط جاذبه لی بر استحاما مائی.

لاجوردی بول بیاض بر کوملاک، روز کاردۀ
اوچان مائی بر قراوات، قوش عقدان صحیح،
قوی باجا فلری فرادمش، بیوز لانمش، بینا قلاری
آل کبی، صابلری داغیان، فسسر، قوش هرق
کایور. بوبوموشاق صاجلری پوماده لامان،
آننه یزینه بوجو جغه ماما دیدیرمه مین آنه بیه
قابلده بر منداراق واردی. نه سی کوزلرم
آرادی. صاغ طرفده بر آگاج آرته سندن
چیقان مائی یالدیرمه لی نارین کنج قبز محبا نه.
سیمی؟ آرقه سی دونو کدی. روز کاردن دالمالنان
لوبوموشاق مائی قاش نازک، فقط خایت دلبر
براندام حس ایتدیریور. بیولک یالدیرمه سنک
لوفاق بر موساین بقمه سیله ینه او فاق قول القلرندن
 بشنه سونی یوق. کندیسنه دوغرو کان
چو جغه قول للرینی آجشن او چیور، بردن بوه
باتلاشدیلر، آجیق قول للرک ایچنه کوچوک آنلدي.
چیلاق باجا فلری مائی یالدیرمه بی احاطه ایدیبور،
اوی نوز ایچنده بر اقیور، فقط ایکی
کوچوک قول دامنا صاریلیور، مین مبنی چهره
ایلدیمیسیم، ایکن دامنامایلیلک چرچوده لایکی
بو منظره نه خوشدی! یالدیرمه سنک تو زلاندی یغی
دو شمکزین چو جغفی قابنک اوسته باسان
شو والده نه سویلی قادین! ایکده چو جغفک
بینه سی، احتمال بیولک فارددشی! بیلامم کوکام
نه دن بومائی یالدیرمه اینک متا هل اولدیغه قانع
اولمی ایسته بیوردی.

کیجه بلک پارلاق مهتاب واردی. بتون
آلمه خلقی چاما لمه دوکلشلر دی. هواده معطر،
تا کیکلاره نخود ایدن بر صیحاق، بزرخاوت

متهزی لا قیدیسته فارشی جساری دوشک.
دقیق سکوتند صکره دوردی :
— صاحبین یرمیست، ینه چک
او زون، خفیف، طریف بر قلچه.
— او یاهیا، سو ایسته من سهک الیت : م
بن ده قایلو مبغه یاور و ندر شن
نوارمه یرم.

— کـی یاور و سی او اسده یرمیست
رانک صورتی دوشکی . بـیتی بر اندی .
سا کـیانه یور و یور . کـنج قادین چو جوغی فضله
او زمش او لـیغـه مـلـافـ، آـرـقـهـ سـنـدنـ باـقـیـورـدـیـ.
جهـرـهـ سـنـیـ آـنـجـقـیـانـدـنـ کـوـرـهـ بـیـلـیـورـدـمـ : او زـونـ
کـیرـبـیـکـلـرـیـ آـنـجـقـ بـوـقـارـیـ دـوـغـرـیـ دـوـبـوـکـ ،
فـاشـنـکـ اوـجـیـ اـنـجـهـ، بـوـزـنـیـ برـآـرـ اوـزـوـنـجـهـ، قـرـمـ
دـنـکـنـدـهـ کـیـ قـیـمـتـدـارـ بـرـقـوـمـاـشـیـ خـاطـرـلـاـتـانـ لـکـسـرـ
برـتنـ ، دـوـدـاـقـلـرـیـنـکـ اوـجـیـ رـفـیـقـ برـنـشـهـ اـیـهـ
مـهـزـ ، آـلـتوـنـ کـبـیـ فـیـزـیـلـیـ ، آـجـیـقـ کــیـانـهـ
دـنـکـنـدـهـ صـاـجـلـرـیـ کـوـنـشـدـپـازـلـاـیـورـ . کـوـزـلـرـیـنـکـ
رـنـکـیـ اـیـهـ جـهـهـنـکـ معـنـاسـتـیـ تـصـوـرـاـیـدـهـ مـیـورـمـ .
فـظـ کـوـرـدـیـکـمـ قـدـرـیـ بـکـاـنـجـهـ ، مـتـهـزـیـ . کـوـزـلـ
اوـمـقـدـنـ زـیـادـهـ کـارـ وـ کـوـرـلـهـ مـشـ طـرـزـدـهـ حـادـهـ دـارـ
برـقـادـینـ تـخـمـینـ اـیـتـهـ یـبـورـ . رـانـکـ سـکـوـتـیـ
فضـلهـ بـولـشـ اوـلـالـیـ کـهـ صـوـمـورـتـهـشـ کـیدـنـ چـوـجـوـهـ
برـدـهـ باـقـدـقـدـنـ حـکـرـهـ آـنـکـارـیـ چـوـبـلـادـیـ ،
برـدـنـ بـرـهـ قـوـشـعـهـ باـشـلـادـیـ . یـلـدـیـرـهـ سـنـکـ آـنـدـهـ
دـالـغـهـ لـانـ وـجـودـیـ ، طـرـیـفـ ، کـوـچـوـکـ آـیـقـدـرـیـنـکـ
حرـکـتـیـ ، دـاغـیـ لـانـ باـشـ اوـرـتـوـسـیـ اـیـهـ بـتـونـ

اوـضـاـعـیـ شـعـرـ مـطـالـقـ قـدـرـ کـوـزـلـ ، الاـ آـغـیـرـ رـ
موـسـیـقـیـ یـارـجـهـمـیـ قـدـرـ غـشـیـ اـیـدـیـجـیـ . جـامـلـهـ
دـالـقـیـ مـشـکـرـ ، خـبـرـچـیـنـ ، فـقـطـلـیـنـهـ سـنـکـ برـآـرـ
دـالـارـکـیـ باـشـ اوـرـتـوـسـیـ قـایـدـیـ ، برـآـنـ اـیـجـوـنـ

برـآـثـامـ مـهـرـیـ بـرـفـشـکـ کـبـیـ اوـطـهـمـهـ اـیـنـدـیـ ...
(صفـهـ : ۸۳)

یـلـدـیـرـهـلـیـ بـهـ مـوـجـهـ بـوـرـوـبـوـلـرـ . سـبـتـکـ مـخـنـوـبـاتـیـ
برـکـدـیـ کـبـیـ قـوـقـلـاـیـارـقـ بـهـ اوـلـدـیـغـیـ آـکـلـامـقـ
ایـجـوـنـ آـسـیـلـانـ رـانـقـ عـادـنـ سـوـرـوـکـانـیـورـدـیـ .
آـرـقـ شـبـهـ قـلـمـادـیـ . رـانـقـ بـوـقـادـیـنـکـ چـوـجـوـیـ .
— سـهـجـکـ سـادـهـ سـوـبـلـهـ ، وـبـرـمـهـ . سـبـتـدـهـ
نـوارـ :

— دـیدـیـکـمـ یـرـهـ کـیدـنـهـ کـوـرـیـسـکـ .
— بنـ یـیـلـهـهـیـ ، سـهـجـکـمـ ؟
— بـیـلـ .
— بـیـزـمـیـ ، بـیـزـمـیـ ؟
— بـیـزـ ، قـوـجـهـ آـحـقـ .
— قـایـلـوـمـبـغـهـ یـاـورـوـسـیـحـیـ ؟
— قـایـلـوـمـبـغـهـ بـیـزـمـیـ ؟
— اوـوـفـ . آـرـقـ بـیـلـیـجـیـجـکـمـ . سـبـتـدـهـ .
کـنـیـ دـهـیـمـ .

— بنـ بـالـکـرـ یـرـمـ .
دـالـقـیـ مـشـکـرـ ، خـبـرـچـیـنـ ، فـقـطـلـیـنـهـ سـنـکـ برـآـرـ
دـالـارـکـیـ باـشـ اوـرـتـوـسـیـ قـایـدـیـ ، برـآـنـ اـیـجـوـنـ

دگزی اویاندیر مقدن قورقار کبی منظم آغبر کوره کارله . . . (صحنه : ۸۲)

و محجوب بولدم که فاچامادم ،
آنون موچه لریاه کونشده بیتان ، پارلایان بر
باش کوردم ، سکره غائب اولدی . رائق قیرمنی
با جاقلری بربزیاه قارشارق ، آوازی چیندی
قدر ہانیروق آنەمی عتمافب چاماغه دالدی .
یوزبی دونه جلک ، بخی کوره جلک اولورسی
یالخلاقیز رچاقین ، یاخود آچ کوزلی بردیلنجی
طن ایده جلک . بر آن ایچون هیچچ بر حرج کته مقتدر
اولامتسین چیویلعنیش کی اولدایم بردہ قالدم ،
 فقط کنج قادین باشی چویر مدنی .

« رائق ، نزهیه کیدرسه ک بركوبیک بولوسک ،
حوشت . » دیدی . رائق او زون فهقهه سی ،
 ایضاچانی ایشتمه مک ایچون جاتی قور تاره
 جقشم کی فاچدم . هان بش دقیه آرقه معدن
 بیشیلر ، کورورلر خوفیله آلمدن تر بو شامارق
 قوشدم ؛ سکره بولک او سده او طوردم ؛ خوفک ،
 تلاشمک نه قدر کو اچ او لدیغی خاطر لا یارق
 او زون مدت کولدم .

اوچ کون سکره استانبولدن احسن ایه
 سام کلڈیلر وبالعه چیندیلر . کوبیک اھاتے

جاش کوردم ، سکره غائب اولدی . رائق قیرمنی
 با جاقلری بربزیاه قارشارق ، آوازی چیندی
 قدر ہانیروق آنەمی عتمافب چاماغه دالدی .
 تو طبیعی منظره نک طراوت و ساده لکنندن
 دماغم ، قلبم و کوزلوم محظوظ ، هتلندن ؛ او نلرک
 غائب اولدقلری مقطعیه قدر کالم . تام او نقطعه ده
 تجمعه غابه چالامبارق بولدن چاماغه برایکی
 آزم آدم . بنم اوکلن بیکی یدیکم چنایک ده
 رائق آنەمی چو ملخت ، قولار بخی صیوامش ؛

او ناق ، بیاض المزیله تمیز بر بجهتی بایبور ، سکره
 سپتادز یومورطه ، تازه بینی چینه اور دیزیور .
 رائق ده حالا آیاقده ؛ یالواریور ، صاٹلادنک
 نه اولدایمی صور ویور . کنج قادین الی سیده
 حسوندی ، رائق باناقلر بخی آنکه زان ایکی دانه
 بیرونک ، بایه شفتالی چیفاردي . رائق الار بخی جیر .
 آراسدن کوزلی بکا ایاکشیدی . او ایری ، نماک
 جو جوق کوزلری او کنده کنده ای او قدر عاجز

رسیل رومان
دویامادیل جامیل آشنه اوچزد او زاندیغ من
زمان احسان بر دنبه صورتی : در حقیقی
کور و بور میسک ؟

اوته بر فاج کون اوایکی زیادتی خاطریه
کلدی . فقط بر شی سویله مکسزین صوردم :

— رؤوف بوراده او طور و بور ؟

— اولدن آطه ده او طور و دمنش ؛ فقط
شمی دانما یانند کردیز دیکی شبهه لی قیافتی
بر لهلی قادینله بلک او شنده ایش ده بنه او تملر دن
بر نده برا یکی او طه آزادی داشت .

رؤوف اولی ایدی . حتی بش آنی آی اول
کندی نباید بلک کنج بر قیزله اولنی او زرنیه
ایجه قیل و قل او لشدی . سالم رؤوف متنه سندن
بحث ایدر کن کوزل نده غریب و شمله ،
دو دا فلر نده حدلی بر تبله : « فقط بو طالعی
کوبیک نه قدر ده کوزل بر قادینله یا شایور » دیدی .
احسان مکوت ایدی بور دی .

— دیک رؤوف متنه سی چوق کوزل .
احسان بر از حد تایجه جواب ویردی :
— بیافن بر جیوان .

احسان طور ندن بومه لمه حفند ده پیغمن
فضله معلومانی او لدینی استدلال ایدی بور دم ؛
هر حالمد رؤوف بلک بور کشتن طولانی کوست مک
ایسته دیکندن فضله متاثر ایدی . عجی رؤوف
متنه سیله بر عذابت سابقه سیمی واردی ، یوشه
زوجه سی محظی بور دی ؛ رؤوف قیتلاری شهزاده
باشنده احسان بلک ایله بلک یاقین تو مشت وایدیلر .

— رؤوف سحر منی طانیر میسک ؟ دیدم .
از اعلمه نک او جندو تیرین یانه کمال اهیله
قوز تار و قدن سکره جواب ویردی :

— بزم او ده کلر ک روایته نظر آ کوزل
دکشن .

سالم تجربه کار بر آدم طوریه باشی خالداری
اعتراف ایتدی :

— تادی سلر قوم شولری دانما چیر کن بولو و از
احسان بر دنبه خاطر لادنی بر خواه الله تسم
ایده دلک کوزل ری دالغین :

— بن بر دفعه آرا بعدن این رکن کور مشدم ؛
دیدی .

— نسل بولدک ؟

سالم کوزل ری آچدی ، « رؤوفک یا شادنی
قادیندن دها کور بای ؟ » دیدی .

— او قدر بولوک بر پارچه دکل .

— بو ، سالمک سؤاله جواب او لاما ز .

— عنزیزم ، کوزل لک صرف انسانک ذوق
سلیمنه تابع بر حزیبت . بن ذاتا اونک کوزل اکنی
دو شوئی بور دم . کندی سی یاقین دن طانیان
آکلا یاشلی بر دوستم وار ، اونک آکلا یاشن
نظر آ رؤوف نه قدر قایا و آکلا یاشن ایه او
او قدر حساس ، بسویملی ، ذکی بر قادیانمش ، اک
غیر جی قوجه نک بوجالندن مایوس او نامی .
ملک کجی بر چو جفلری ده وار ، بوقیشک نه یقنده
رؤوفک او زون غیوبت ندن ، و فاسن لغندن بیزار
او لارق یا بانه کیتی . شمدی اون کوینده
او طور بور لر .

بر دنبه ذهن اونی یاقین دن طانیان احسان
دوسته کیتی . طانیادین بر قادین حفنه سو .
ظنه بولمیش اولق بای اغیانه قابامق ایجیون
باشه بر سؤال ایراد ایجه مکه جیر نفس ایندم .
کوزل رم صنداله خفیف خفیف هجومه او بیشان

رائفک آشنه سی

رؤف بر یرمه باقغه جنارت ایده مبوردی . بزی ،
دله مورفیستانی قادینه تقدیم ایدمک امیدیله
مانشانه ، متبسم ایلریلهین سالمی کورمه دن چندی .
صکره یولده کورمش اولدمغم فیچی مادموازل ،
ایکی قوقلا چوچق ، لا جور دچار شافلی خیزی لجه
فرانسز جه سویلهین برقادین کوروندیلر . احسان
قویله بی ایقاظ ایدرک :

— رؤفک حرمی ، دیدی .

— بوقادینی ؟ دیدم .

— خیر ، آرتا ده بیاض صفالی اختیارله
کلن .

اوٹ ، او زمان کوردم . هر کسدن برباش
او زون ، ایلک کی بیاض تفالی ، مشفق ، محترم
چهره دی بر اختیار ، یانده کرہ ارضده بوتون
قادینلرک عظمتلریتی طربف ، کنج وجودیه
طوبلامش و تور ، سیاهلر اینچنده متعظم ، باشی

سو موجه لرینه دالدی . فقط سالم همان :
— عجیشو قادینی یاقیندن طانیان دوستک
کیم او لیور ؟ دیدی .

— رؤفک دایی زاده سی ، هنوز اور و پادن
کلش بر کیمیا کر . اوو .. سالم ، همان ذهنک
پارماز لفله قایه اسون ، زوالی خسته بر آمددر .
نم اسکی آرق داشلر مدندر . باکه سیرت بیله اونی
بوراده کورمشدر . آنچق بوقیش رؤفک قاربیله
یدی سکر دفعه کوروشدی . آرتق رؤف
و شرکاسندن کافی درجه ده بحث ایندک . عجیبه که
دونسک نصل او لور ؟ قارنم چوق آجیندی .

احسانک آرق داشلک رؤفک قاربیله پر
مناسبت مخصوصه سی اولمادی غنی او کره تجه اسمی
صورمی بیله خاطری یزه وارد اولیاچق قدر
نظری یزده عادی اشدی . آرتق هیمز اویله یکنی
دوشونیوردق .

او کون آتش امه دوغری سکله یه اینشدک ؟ واپورک
ورودینی بکلیوردق . سالم بیوک آطمیه بکمل
ایسته بیور ، بزده میامته چالشیوردق . نهایت اکر
رؤفک بر از بشادنی قادینی کوره بیلر سه فالاج غنی
وعد اینشدی . بوشناده واپورده یانا شارق اهالی
چیقخه باشладی . پک چوق یکم دن رؤف
متردد بر طورله ، او زون بویلی ، مایحه فقط
جنساب ، مورفیستانی ، شابق هنک مور بیکلی
توللری آراسندن کوزل ، صاریشین ، بویالی یوزیله ،
صولوچ قباریق صاری . صارچلریله پک نظر دقیقی
جلب ایدن برقادینک رفاقتنده کلیوردی . قادین
الده که موز توللرله منین شمسیه سنتی صمالایارق ،
هر اولاق حرکتیله تیغه دین زامد اتلوله ایکی طرنه
صالاتارق ، چماره سی بر آرچاتیو یورو و یوری .

رؤفه راست سکله

رسملی ددمان
بوقککمه ایلریلهین و فادین . کوچوك رائق
مورارمش ، هنار جهردیله ، اشارمش ، بويوك
کورلریله ، بیاه بیجه نک اورندیکی جهره به باشی
فالبرمن ، سرست قالان ایله ایلر اسني
کوسته در لاینه سنه اووار بیوردی . سوپلیور دی
پللبور دم . فقط اوشن ، او هتیم ، بونون
وارلنی کونشده دالا الامارقی چاملرده چو جونه
صاراق ایچون قوشان فادین کویا طانی اولشدی .
دمیردن بر ال ایله حوجوغنک الی فادرامش ،
بوجوجوی چهره سنه کی استرحای کورمدون ،
حتی ایشتمدن ، یالکز کندینه ایدیان تحیره
فارشی تمحیر ایش قابله ، بار الانش عزت نفسی
ایله و فاریخی محافظه به چالاشبور دی . اوگزدن
چکدیلر .

هیچنیز باغه بکنزرر سله آرتق جالا انقدر
صرف نظر ایدن کوچوك رائق : « ینه جکم ! المی
صیفمه ، غالب اولدی » دیدی .

کوچوك رائق هیچنیز باغه
بوغاز به طیقان و منع ایچک ایچون
بونون متأثی طویلا مغه محبور اولدین
بر هیچقیر بق مقابله ایشدی . احسان
کورلر کند ایکی دامله یاشله غاز بنویه
دولدی .

اوچ سکوندر رائق و مائی
الدبر عهی بی کوره بیلەك امیدیله
پلاردە دولاشبور دم . هاسکرسی
دعا جویی کورمک اسنه بورم :
اوچ سقندە ذهنی اشغال ایدن
اسکارک جنس و ماهیتی نادو ؟
رات آجیداعمد تھی کماشی بایلر مهی

آیا عنده طاقویه ، آغزندە سافر ...
(صحیحه : ۸۶)

آنه بکم آراما، رائق بوراده . . .
(صیغه: ۸۶)

اختیارک فازک، حاس چهره سنده، کند
یسدن بحث اینکدن اونی منع ایدن و قرر،
بر آزده چکینکن قابنده کیزی بر دردی واردی.
کوله رک بکا داها رائق محیا لکلرندن بحث
ایدرکن کوزلرنند تا او زاقله کیدن بردا غناف
واردی . تام بولک دونن نقطه نه کلشک .
اختیار بازده کی فوندلره باشندی فالدیردی .
صکره بر دنبره بندن آیرملقدن بیلمع نصل بر
نزراکت حسله چکینه رک :

— رائق ، آشنه یانه ک ، دیدی ، هایدی
با قاسم شو بایری طیران ده بن بک افندی ایله
آشاغی یه قدر یورو یا یم :

رائق محله نک نهایتی بیله بکاه مه زک قوشمه
با شلاحدی . فقط بازک باشنده فالدی . باشی
بزه چویره رک کواچ بربیله بزدن استعداد
ایدیوردی . قوشدم . قوللریتک آلتند
یا قالایارق فوندلره دوغرو فالدیردم . یانکر
او دیته کندیه بالقدن منع ایتدیکم ، آنجو

— کوزله کوردم ، قولاغمله ایشیتم ،
بر پارچه سی ده قویر و غمدوشی دیهش ؟ صکره
کیتمش ، کیتمش ، بر اورد که راست کاش ،
یوق غایبا هندی به ، عجبا هانگیسنه ، دده جکم ؟
بن بومصالی بیلمیورم ، اما هندی
دها بیویک اولدینهندن اوکا اولمالی !
رائق بومطالعه یه پاک ده قانع دکل ، کوزلری
دانهین .

— ینه بونلرک هپنی بیلیور ، او او اسه ...
دیبوردی . صوکره بر دنبره کندیتک
هر او ذق کلمه سی دینکهین بر یابا نجی بیعنی بخ کور نجعه
او تانارق بیویک بابا نک بالطوسه صوقولدی ، اولا
اختیارک استفه امکار نظری چوردمی سوزدی .
اور اداد کندی اختیارتک بر معکسی کور منش
اولمالی که امیتی ، صاف بربسله کوزلری
پارلا دی .

بو کوزل یوزلی اختیارده او قدر روحه
آشنا ، حسی او قشار بر مشابهت کوردم که
سته لرجه طانیورهشم کبی سلام ویردم . رائق
یاوانش یاوش باشندی فالدیریوردی .

— رائق بلک ، دیدم ، بن بیاییجک اولا
اور دکمی ، یوقه هندیه می راست کلدیکنی
بیلیورم .

جو جو ق بیویک برمیله حل ایتمشله
محصول مسزیع بر انظرله بخ سوزدی . صکره
کونشدن یائمش طومبول کوجوک الی بکا
او زاتدی . بیویک بابا سیله بن آرامده ایکی
المریله بر رابطه معنویه حوصله کتیرن بو جو جو
اور ته منزده اولدینی حالمه او زون ، دوستانه
بر مکالمه ایله آهته آهته یولی تعقیب ایدیوردق .